

ZSO za boljšo zaščito človekovih pravic!

Izvršni odbor Zveze slovenskih organizacij je na svoji zadnji seji sklenil, da podpre »Katalog zahtev avstrijskih nevladnih organizacij za strukturno zasidranje človekovih pravic v Avstriji«. S tem se je ZSO postavila v vrsto iniciativ in organizacij, kot so Amnesty International, Boltzmannov inštitut za človekove pravice, Avstrijska Liga za človekove pravice, International Helsinki Federation idr., ki se zavzemajo za strukturne reforme avstrijskih državnih ustanov v smeri širše zasnovane zaščite človekovih pravic.

Gre za to, da se reprezentanti Republike Avstrije s svojim (verbalnim) bojem za uresničitev človekovih pravic sicer radi postavljajo, v vsakdanji praksi pa se stvar kaže nekoliko drugače. S premikom prioritete naj bi postale človekove pravice sestavni del tako državne uprave (poseben odbor v parlamentu, strokovni koordinatorji v ministrstvih itd.) kot tudi mednarodnih odnosov (angažma Avstrije za uresničevanje človekovih pravic v mednarodnih institucijah, kot so Združeni narodi, Evropska unija, mednarodne finančne institucije itd.)

Pri vsem tem naj bi imele nevladne organizacije možnost sodelovanja in naj bi bile predvsem na mednarodni ravni vključene v proces odločanja.

Pobuda za mrežo nevladnih

organizacij in za katalog je prišla lani od nekaterih aktivistov in organizacij za človekove pravice, povod pa je bilo mednarodno leto človekovih pravic ob 50-letnici podpisa Splošne deklaracije o človekovih pravicah v OZN. Julija letos pa je Urad zveznega kancelarja uredil zvezno koordinacijo mreže, ki jo vodi Marion Wisinger.

Že od lanskega leta je v priprave kataloga vključena tudi generalna tajnica dunajske

»Initiative Minderheiten« in odbornica ZSO dr. Cornelia Kogoj. Zanj je najpomembnejša zahteva kataloga ureditev posebnega parlamentarnega odbora za človekove pravice. Sicer pa poudarja, da se »zavestno nismo hoteli spuščati v vsebinske zahteve posameznih skupin, temveč želimo ustvariti bazo za splošno zaščito človekovih pravic, katerih del so seveda tudi pravice etničnih manjšin.«

jo

Preteklo soboto se je v Vuzenici končala že 28. Slikarska kolonija mladih, na kateri sodelujejo tudi mladi iz Koroške (na sliki)

Stran 5

Preberite

Železna Kapla

Kapelčani se daljinsko ogrevajo z biomaso

Stran 2

Pliberk

V petek se pričanja največje podjunske ljudske slavlje – Pliberški jormak

Stran 3

Porabje

O problematiki porabskih Slovencev govori urednica »Porabja« Marjana Sukič

Stran 4

Sveče

V Svečah poteka 18. slikarski teden

Stran 5

PREBLISK

■ Ko sem zvečer čakal, da se mi kaj preblisne, sem ob tem zaspal. Pa se je zgodilo nekako tole: deželni glavar je pozval vse koroške starše, naj v teh dneh še prijavijo svoje otroke k dvojezičnemu pouku in pouku slovenščine. Naslednje jutro so pred šolami stale dolge kolone staršev. To videč je deželni zbor po hitrem postopku odpravil klavzulo o prijavljanju in tako vsem otrokom omogočil dvojezični pouk, v srednje šole pa uvedel obvezni predmet slovenščine, in to kar pet ur na teden.

V Dobri vasi so sklicali nujno sejo občinskega sveta in ustanovili dvojezični vrtec, suški občinski svet pa je zaposlil kvalificirano dvojezično

vzgojiteljico. Tako je dvojezičnost v otroških vrtcih po vsem koroškem kompletna.

Pred mojo hišo so zjutraj komunalci kopali jamo in vanjo zabetonirali svetlečo dvojezično tablo. Pri tem so me vprašali, ali vem, kje še živijo Slovenci, da bi jih postavili tudi tam.

Največ dela so imeli izdelovalci napisov. Po vsej južni Koroški jih zamenjujejo z dvojezičnimi: na trgovinah, gostilnah, uradih, ustanovah in ne vem kje še, občinski uradniki pa kar drviijo na tečaje slovenščine.

Lepo je živeti v tako prijazni deželi!

J. R.

Sen poznopoletne noči

Zveza koroških partizanov in prijateljev protifašističnega odpora vabi na

SPOMINSKI POHOD

po poteh Johana, Gašperja in Lenarta

v nedeljo, 6 septembra 1998

ZBIRALIŠČE: ob 7.30 uri pri Belfelnu- Prušniku v Lobniku Zaključek: med 14. in 15. uro pri Peršmanu v Podpeci

Na pohod vabijo tudi SPD »Zarja« v Železni Kapli, SPD »Valentin Polanšek« z Obirskega, Slovensko planinsko društvo – sekcija Železna Kapla in Področni odbor Zveze koroških partizanov Železna Kapla. Ob slabem vremenu pohoda ne bo!

ŠPORTNA DVORANA V PLIBERKU

Avstrijska odbojcarska zveza res ne bo poznala milosti?

Avstrijska odbojcarska zveza napoveduje, da pri višini pliberške športne dvorane ne bo popustila. To vsaj izjavlja njen podpredsednik Karl Hansl v tedniku »Kärntner Woche«. Hansl pravi, da zveza v Pliberku ne more napraviti izjeme, kajti sicer bi morala povsod v

Avstriji priznati dvorane pod višino sedmih metrov. Vrh tega pa pravi podpredsednik, da so društvom znane višinske norme dvoran, ki jih morajo pri gradnji dvoran upoštevati.

Predsednik Koroške odbojcarske zveze Peter Kaiser taji, da bi njegova zveza dala pritrdilno izjavo. Sklicuje se na spominski protokol iz januarja 1997, po katerem naj da bi dvorana ustrezala odbojcarskim potrebam. Nadalje Kaiser vso odgovornost vali na Avstrijsko odbojcarsko zvezo, ki je naknadno sprejela strožja merila.

Medtem so se tudi na deželni vladi začeli zanimati za dogodke okoli pliberške športne dvorane. V bistvu gre za vprašanje, ali bi bilo subvencioniranje gradnje v višini dveh milijonov šilingov upravičeno.

DELOVNI TRG

Statistika kaže izboljšanje situacije

Statistične vrednosti o zaposlenosti meseca julija so vseskozi pozitivne. V primerjavi z julijem 1997 se je število zaposlenih na Koroškem zvišalo za 470 (0,2 %), po celi Avstriji pa je bilo kar 31.400 več zaposlenih.

Od vseh delojemalcev je bilo 12.087 inozemcev (1,2 % manj kot 1997). Največji del jih je iz bivše Jugoslavije (72 %) in iz držav Evropske unije (11,4 %).

11.741 ljudi je julija iskalo zaposlitev, to je za 2,3 odstotkov manj kot lani. Istočasno je to najnižja brezposelnost meseca julija od leta 1995 naprej. Pri moških je brezposelnost nadovala za 2,6 odstotka, pri ženskah pa za 2,1 odstotka. Avstrijska vrednost se je zvišala za 2,4 odstotka. Na Koroškem je skupno 5,5 odstotka brezposelnih. Mladinska brezposelnost se je znižala za 2,3 odstotka. Pri vajencih pa je situacija še vedno nezadovoljiva. Za eno prosto mesto se potegujeta dva in pol vajenca (1220 oseb/508 mest).

T. G.

13. VESTNIKOV IZLET

MODRA ODLOČITEV ZA PRIHODNOST

Železna Kapla se greje z domačo biomaso

Ko je v sedemdesetih letih načrtovana elektrarna v Zwentendorfu razdvojila avstrijsko prebivalstvo na zagovornike in nasprotnike atomske energije, so zastopniki atomskega lobija med drugim trdili, da grozi padec v kameno dobo, če država ne bo skočila na tehnološki voz jedrske energije. Ko so leta pozneje hoteli posekati gozd v hainburških gozdovih, da bi tam zgradili nadomestno elektrarno za Zwentendorf, ki jo je ljudstvo svojčas večinsko odklonilo, se je zgodila bazična demokracija: ljudje so se odločno postavili za gozd, za drevesa ter proti brezvestnemu izrabljanju narave v namene razvoja in dobička – in državna oblast je morala kloniti. To je bil začetek politično organiziranega zelenega gibanja v Avstriji. Takrat je industrijski lobi trdil, da bomo brez energije iz rečnih elektrarn prej ali slej zastali v razvoju. Hkrati so njegovi izvedenci oznažali, da ekologija, takrat se je ta pojem že uveljavil med ljudstvom, ne prinaša razvoja, ampak uničenje delovnih mest.

No, danes vemo, da so se strokovnjaki industrije in energetskega gospodarstva krepko motili, atomski lobi pa je prav s Černobilom doživel svojo najbolj črno uro, zaloge (resurse) fosilnih goriv pa kljub številnim bogatim najdiščem niso neizčrpne. Tehnološki razvoj se je obrnil na stran ekologije. Avstrija je danes prav zaradi ekoloških zahtev in strogih zakonov predpisov za zaščito okolja vodilna na področju ekološke, beri zelene tehnologije, ki ne uničuje delovnih mest, ampak stalno razvija in omogoča nova. Pri tem igra prav uporaba biomase, to je energije, ki se sama obnavlja (les in podobno) vse pomembnejšo vlogo predvsem pri ogrevanju stanovanj.

Lastno daljinsko ogrevanje

Za uporabo razpoložljive biomase, to je lesa, in s tem za neodvisnost od mednarodnih naftnih koncernov ter svetovnega

paj s strokovnjaki razpravljali o pomenu zdravega ozračja in o vzrokih ter posledicah poslabšanja svetovne in krajeve klime. Železna Kapla je namreč podpisala konvencijo o klimi, kot zdravilišni kraj pa je seve-

Poslovodja toplarne Adolf Welz, ki je naglasil dobro sodelovanje med družbo in občinsko upravo ter pristojnim referentom F. J. Smrtnikom, je informiral, da toplarna trenutno zmora 5500 KW in da je doslej

Pred kupom lesa se menijo Gerhard Welz, pristojni referent podžupan Franc Jožef Smrtnik, župan Peter Haderlap, poslovodja Adolf Welz in zbornični svetnik Franz Wieser

Foto: SV

tržišča, so se odločili tudi v Železni Kapli. Na nekdanjem grofovem skladišču lesa je zrasla kurilnica daljinskega ogrevanja, ki nad 200–350 kapelskih gospodinjstev že oskrbuje s toploto. Zemljišče je od grofa kupila občina in ga dala na razpolago zasebni družbi, ki je zgradila kurilnico ter izvedla tudi priključitev gospodinjstev. Poslovodja je Adolf Welz, od dežele zadolžen za klimatska vprašanja v občini. Politično pa je za okolje zadolžen podžupan Franc Jožef Smrtnik.

Minuli petek in soboto so v Kapli potekali tretji ekološki dnevi. Zanimanje za predavanja in razprave je bilo izredno veliko. V štirih delovnih skupinah (turizem, promet, oskrba in kmetijstvo) so prebivalci sku-

da zelo vneta, da ima dober in čist zrak in okolje.

Pristojni občinski referent Franc Jožef Smrtnik je v razgovoru za Slovenski vestnik pohvalil pobudo komunalnega daljinskega ogrevanja in naglasil, da bi bilo pametno, če bi bila nanj priključena tudi vsa občinska stanovanja (okoli sto). S tem bi se bistveno izboljšala tudi gospodarska situacija družbe. Smrtnik pa poudarja, da bo priključitev na to mogoče le v dogovoru z najemniki stanovanj. Dober argument v tej razpravi bo gotovo resno stanje dimnikov, ki jih bo treba v doglednem času sanirati. Stroški za sanacijo pa so domala enako visoki kot priključitev na daljinsko ogrevanje.

bilo do posameznih gospodinjstev položenih 6 km cevi. Letno toplarna potrebuje 14.000 prostorskih metrov kuriva, to je žagovine in rezancev. 10.000 metrov dobavlja grofova žaga, 4500 pa prispevajo kmetje. Posamezen priključek stane 23.500 šilingov, potrošnika pa kilovatna ura 90 grošev.

Welz in Smrtnik sta v pogovorih z ljudmi opozarjala na neizpodbitno dejstvo, da ima Železna Kapla zadosti domačega kuriva, to je biomase, in da je lahko neodvisna od nafte in s tem od morebitnih kriz, ki so povezane z njo. Hkrati pa občani pomagajo razbremenjevati državno blagajno, predvsem pa okolje, ki ga ne bremenijo več emisije ogljikovega dioksida.

f. k. w.

KOROŠKI TURIZEM

Trend v avgustu pozitiven

Na tiskovni konferenci je zastopnik deželnega glavarja Mathias Reichhold spregovoril o zadovoljstvu turističnih delavcev na Koroškem. Mesece julija je bilanca bila sicer negativna, toda zaradi boljšega vremena se je ta situacija v avgustu močno popravila. Razpoloženje na področju turizma je menda sedaj dobro in predvsem v kvalitetni kategoriji se je pokazalo znatno izboljšanje situacije.

Podjetje »Kärnten Werbung«, ki se udejstvuje na mnogih področjih promocije, pa hoče naprej izboljšati svoje akcije in se povezati z najrazličnejšimi turističnimi agencijami. Začela se je kooperacija z nemško turistično zvezo v Baden-Württembergu in s pomočjo tega povezovanja lahko nad 20 milijonov ljudi rezervira potovanje v našo deželo.

Posebno pa hoče turistična zveza od 23.–25. oktobra delovati na srečanju šefov držav Evropske unije v Celovcu. Na tem vrhu naj bi bila Koroška prikazana predvsem kot turistična dežela in kot olimpijski kandidat za 2006. »Kärnten Werbung« računa, da bo na srečanju nad 1500 novinarjev iz vsega sveta.

Ta prireditve naj bi razen tega organizatorjem še omogočila, da preizkusijo delovanje tiskovnega centra na celovških sejamskih površinah. Le-ta naj bi namreč v primeru pozitivne odločitve IOC za projekt »Senza Confini 2006« služil kot novinarski center olimpijskih iger.

Inž. Mathias Reichhold pa je tudi še izrekel kritiko organizaciji javnih nastopov in predstavitev »Kärnten Werbung« in zahteval boljše strukture na tem področju.

PREDVOLILNO SVETLIKANJE NA KOROŠKEM

Zeleni o volitvah, svobodnjakih in orožju

Možnosti, da bo volilno gibanje »Demokracija 99«, ki ga sestavljajo Zeleni, EL, VGO in LiF, na prihodnjih koroških deželnozborskih volitvah odneslo uspeh, so po mnenju vsedržavnega šefa Zelenih Alexandra van der Bellena precejšnje. S tem bi Koroška končno dobila »pravo opozicijo«, kar bi demokraciji v deželi samo koristilo. Van der Bellen je izjave Michaela Ausserwinklerja, da mora najmočnejša stranka postaviti deželnega glavarja, kritiziral kot nerazumljive, kajti bistvo demokracije politike je tudi, da omogoča koalicije med posameznimi političnimi bloki. Vrh tega pa to pravilo nikjer ne piše.

Predsednik koroških zelenih Michael Johann strankarski trojici v deželni zbor očita, da namenoma noče znižati restriktivne ovire za vstop v deželni zbor z 10 na običajnih 4–5 odstotkov, ker tako skuša manjšim strankam onemogočiti sodelovanje v deželni zbor. Namesto konkretnih predlogov sedaj ponujajo izvedeniška mnenja. Časa za spremembo volilnega reda bo vedno manj, meni Johann, ki je nanizal šop predlogov in zahtev Zelenih glede dela v deželni zbor. Te zahteve so po vsej verjetnosti identične z zahtevami »Demokracije 99«.

Za izboljšanje političnega dela v deželni zboru Zeleni zahtevajo odstranitev proporca ter jasno ločnico med vlado in opozicijo, prozorno deželno vlado, da imajo vsi deželnozborski poslanci možnost vpogleda v vladine podlage, reformo aktualne ure, da bo stvarna diskusija končno nadomestila

nedeljske govore, in razširitev nadzora. Preiskovalni odbori naj bojo paritetno zasedeni s predstavniki vlade in opozicije, predsedstvo pa naj pristaja opoziciji, da se vlada ne bo sama kontrolirala.

Zeleni so zavzeli tudi stališče do aktualnega političnega dogajanja. Van der Bellen je ponovno zahteval prepoved orožja v zasebnih rokah in ljudsko stranko spet pozval, naj končno neha biti zaščitnik orožarskega lobija. O finančnem skandalu pri svobodnjakih je dejal, da je treba to stranko videti kot enoten koncern, ne pa kot seštevke avtonomnih deželnih skupin. Zato da tudi celoten koncern z Haiderjem na čelu jamči za finančni zlom nižjeavstrijskih svobodnjakov.

Zeleni zahtevajo davčno reformo s težiščem ekologizacije in z razbremenitvijo dela. Vsota reforme mora biti občutna.

f. k. w.

KOTMARA VAS

Predavanje o Evropski uniji

Na povabilo Slovenskega prosvetnega društva »Gorjanci« je v sredo 26. avgusta predaval Bojan Ilija Sturm-Schnabl o temi »Evropska zveza in mi«.

Predavatelj, asistent pri Harald Ettlju, avstrijskem socialdemokratskem poslancu v evropskem parlamentu, je na kratko razložil ustanove v Bruslju, nakar se je razvila zanimiva in

živahna razprava. Saj članstvo v Evropski uniji ni prineslo le ugodnosti, ampak tudi kup težav, kmetom na primer. Te težave ogrožajo zaradi hude konkurence številne kmetije, pa tudi razna industrijska in gospodarska podjetja. Teh problemov seveda med predavanjem ni bilo mogoče rešiti, kaj šele odpraviti.

SUHA

Otroški vrtec in ljubi denar

Suški občinski odborniki so pretekli teden na ponedeljkovi seji večinsko odklonili predlog EL, po katerem naj bi ostala možna podpora urada zveznega kanclerja za dvojezične vzgojiteljice v dopolnilnem proračunu. Obenem je bil zavržen predlog EL, naj se namesti

vzgojiteljica, ki izpolnjuje pogoje za dvojezično vzgojo. Urad zveznega kanclerja namreč podpira samo dvojezične vzgojiteljice s 300.000 šil. na leto. V suškem vrtcu, kjer je sicer predvidena tudi dvojezična skupina, pa je nastavljena nemško govoreča vzgojiteljica.

PLIBERŠKI JORMAK

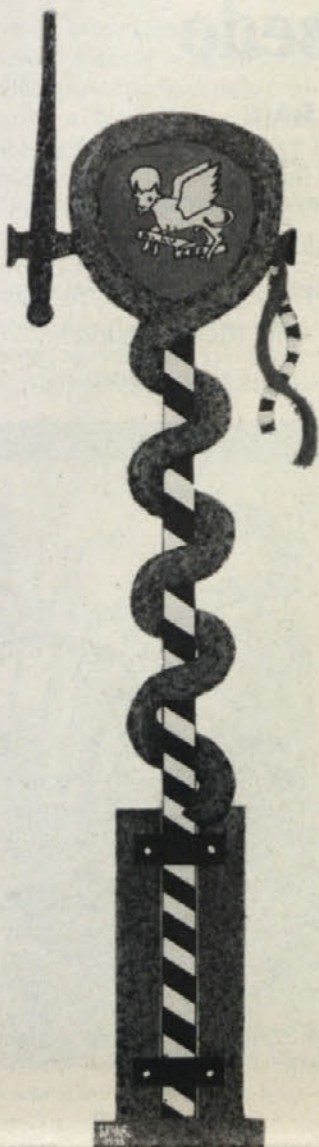
Vedno zanimiv in privlačen

605. Pliberški jormak je tik pred vrati. Ta največja in najstarejša ljudska sejemska veselica na južnem Koroškem bo letos potekala od 5. do 7. septembra. Organizatorji iz širše okolice – v primeru da bodo vremenske razmere ugodne – pričakujejo do 100.000 obiskovalcev in obiskovalk.

Gospodarski pomen

Tako kot lani bo tudi letos na travniku okrog 400 razstavljalcev iz Koroške, Italije, Nemčije in Slovenije. Ta ljudski sejem ima nadregionalni pomen in je pomemben kazalec za gospodarski razvoj na južnem Koroškem. Pravico do tega jormaka je Pliberčanom podelil vojvoda Albrecht leta 1393. Do leta 1842 je bil sejem na travniku vedno na dan 15. avgusta. Na željo meščanov pa je cesar Ferdinand I. leta 1842 preložil jormak za dva tedna na prvo nedeljo v septembru. Na jormaku so se in se srečavajo gospodarstveniki, občani, trgovci in politični predstavniki predvsem iz Koroške in Slovenije, kjer navezujejo in poglobljajo medsebojne stike na vseh ravneh družbenega življenja.

Za obiskovalce je vse poskrbljeno – od parkišč do novih modernih sanitarnih naprav.

Razstava Alpe-Jadran

Pliberški sejem na travniku vsako leto nudi nekaj zanimivosti in novosti. Vrhunec na letošnjem jormaku pa bo razstava »Alpe-Jadran«, katero oblikujejo razstavljalci iz Slovenije, Italije in Koroške, ki bodo predstavljali tipične regionalne specialitete. Iz Slovenije se bo predstavila občina Ljutomer (turizem, vino in sirni proizvodi), iz Italije občina Codroipo iz Videmske pokrajine (pršut, ki je znan po kraju San Daniele, vino in sir) in iz Koroške »Podjunska kmečka iniciativa« in pridelovalci ajde iz Suhe. V šotoru Alpe Jadran pa bodo nastopila razna kulturna društva in glasbene skupine. Za kmete in kmetice bo spet na ogled že tradicionalna obširna razstava kmetijskih strojev. Prav tako bo na sejmu stojnica mesta Celovec, ki bo predstavila skupno kandidaturu za olimpijske igre »Brez meja« leta 2006.

Na 28.000 m² celotne razstavne površine bo potekal tudi veliki kramarski sejem. Zabavišni park z nekaterimi no-

Za zabavo je že vse pripravljeno

vostmi bo kot vedno privabil mlado in staro. Na sporedu so še razne družabne igre in srečolov »Lions« kluba za dobrodelne namene.

Sodelovanje SPD »Edinost«

Kot kraj srečanja med slovensko in nemško govorečimi prebivalci Podjune in sosednje Koroške onstran meje, domačnosti, kuharskih specialitet, izbrane pijače in prijazne postrežbe, se je v preteklih letih izkazal šotor SPD »Edinost« s teamom, v Pliberku. Tudi letos so prosvetarji pripravili bogat in zanimiv prireditveni spored, na katerega ste prav pristrčno vabljeni (točen spored je objavljen na 6. strani!).

Mirko Štukelj

**POSOJILNICA-BANK
PLIBERK**

Vaša domača banka se priporoča za vse denarne posle, katere urejamo

- ☑ hitro
- ☑ kvalitetno
- ☑ tajno

Podpira domača kulturna in športna društva

Sobota, 5. september

- 12.00 Velika povorka z vpregami in spremstvom
- 13.00 Postavitev zgodovinskega sejemskega znamenja, tržni referent podžupan Stefan Visotschnig naznani začetek sejma
- 13.30 Odprtje sejma na travniku in načetje sodčka piva; opravit na mestnik deželnega glavarja dr. Michael Ausserwinkler in župan mag. Raimund Grilc v šotoru »Jauntaler Trachtenkapelle
- 14.00 Odprtje razstave »Alpe-Jadran«
- 14.00 »Koroški radio – posebna oddaja « iz šotora »Schnitzelkönig«
- 18.00 Slovenska radijska oddaja voščil iz šotora SPD »Edinost«
- 21.00 Velik ognjemet podjetja »Hirter Bier«

45. LESNI SEJEM V CELOVCU

Lesna borza kot izhod iz krize

Lesu kot surovini, ki naj bi jo vse bolj oplemenitili doma, je namenjen letošnji 45. mednarodni lesni sejem v Celovcu, ki se je pričel danes, 3. 9., in bo trajal do nedelje, 6. 9. 1998. 436 razstavljalcev, od tega 45 odstotkov iz 20 držav, bo na 16.500 kvadratnih metrih strokovni publiki predstavilo najnovejšo tehnično, operativno in izdelovalno dosežke na področju lesarstva.

Predstavniki sejma s predsednikom Walterjem Dermuthom in direktorjem Jorgom Pawlikom na čelu so prepričani, da je bila delitev sejma na splošni robni sejem, ki poteka v avgustu, in na strokovni lesni sejem, ki je na sporedu vsako drugo leto v septembru, prav za slednjega zelo pomembna. Brez te delitve lesnega ne bi bilo več, ker je lesnopredelovalna branža zahtevala primerno strokovno prireditev. In v Celovcu so spoznali, da bi bila velika napaka, če te zahteve ne bi udeležili. Celovski lesni sejem danes sodi med najpomembnejše tozadevne strokovne prireditve v Evropi in njegov ugled ter

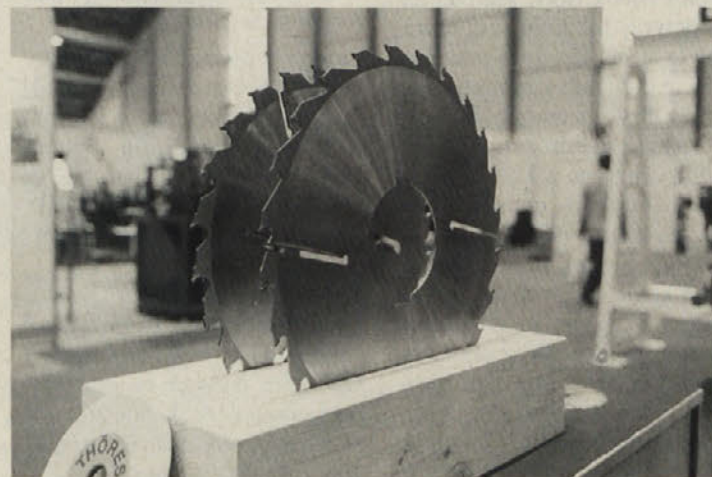
pristojnost stalno naraščata, kar med drugim potrjuje udeležba novih razstavljalcev iz ZDA, Japonske, Velike Britanije, Nizozemske in drugih držav.

To je svetla plat lesnega sejma. Temna pa je gospodarsko zaskrbljujoč položaj lesnega gospodarstva. Če pri lesu razmerje med delom in ceno ne bo v doglednem času primerno izravnano, se lahko zgodi, da bojo lastniki gozdov ukrepali. Vrh tega glavni odjemalni trg – Italijo, kamor Avstrija izvaž

60 odstotkov lesa, preplavlja konkurenca severnih držav, ki zlahka spodnaša že tako nizke avstrijske cene.

Izhod iz te dileme je po mnenju sejmskih predstavnikov prav oplemenitenje lesa v deželi sami. To je izdelovanje inteligentnih in novih lesnih izdelkov. V ta sklop sodijo novi dizajni, predelava na visoki ravni, novi stroji. Skratka, potrebna bo borza za lesne produkte ter nova prodajna filozofija.

f. k. w.

Na sejmu bojo na ogled nove tehnologije

PLIBERŠKI SEJEM NA TRAVNIKU OD 4. DO 7. 9. 98

**Srečamo se na
hišnem jormaku
v ZADRUGA**

marketu PLIBERK

VSE ŠTIRI DNI

- SPECIALITETE NA ŽARU
- POKUŠNJA PIVA
- NAJVEČJA LETNA REKLAMNA PRODAJA
- STROKOVNO SVETOVANJE
- NEVERJETNE PONUDBE

**VELIKA PRODAJNA RAZSTAVA TRAKTORJEV IN KMETIJSKE MEHANIZACIJE
PRIDI, SPLAČA SE !**

SAMO ŠAVC

SLOVENSKO PORABJE

Slovenija na Madžarskem velja za dobro sosedo

Pogovor z urednico »Porabja«, Marjano Sukič

Bore malo je novic o življenju Slovencev na Madžarskem, zato si lahko ustvariš predstavo, da je tam asimilacija svoje že opravila. Nedavni skupinski obisk v Monoštru, središču Slovencev pri vzhodnih sosedih, pa je odkril zmotnost te predstave: na novo je urejen muzej narodnostne skupnosti, med raznimi dejavnostmi pa naše povezuje tudi štirinajstdnevnik Porabje. Njena urednica Marjana Sukič, ki deluje v zvezi tamkajšnjih Slovencev, pa je v pogovoru predstavila stanje med porabskimi Slovenci.

Monošter, upravno središče Slovencev v Porabju

Foto: SV

Prosim, če s podatki predstavite narodno skupnost!

Slovenci na Madžarskem so avtohtona narodnostna skupnost. V zahodni regiji Karpatskega bazena so se naselili še pred prihodom Madžarov. Na območju med rekama Rabo in Dravo so se skupaj z Obri pojavili prvič v drugi polovici 6. stoletja. Ob koncu 8. stoletja je območje prišlo pod frankovsko oblast in na mesto pregnanih Obrov so se skozi vse 9. stoletje naseljevali Slovenci iz Karantanije. Tudi dežela med Rabo in Dravo je spadala k Pribinovi kneževini (847–861) v Spodnji Panoniji. Prek tega redko posejlenega območja je potekal obmejni obrambni pas zahodne meje takratne Ogrske. V tej pokrajini ob reki Rabi je madžarski kralj Bela III. ustanovil leta 1183 cistercijski samostan. Cistercijanci v Monoštru/Szentgotthardu so za obdelovanje svoje posesti potrebovali delovno silo: poleg že naseljenih so se zato priselili še Slovenci iz ostalega Prekmurja in iz slovenskega Štajerskega. Na pristavah samostana so ustanovili naselja, ki so se v okolici Monoštra ohranila do danes.

Poimenovanje rabski, porabski Slovenci, Porabje, Slovensko Porabje je nastalo po prvi oz. drugi svetovni vojni in izvira iz matične Slovenije. Po prvi svetovni vojni je namreč – s podpisom »trianonske pogodbe« – devet slovenskih vasi v okolici Monoštra ostalo na Madžarskem. Pogodbe niso spremenili niti po drugi svetovni vojni.

Te vasi so: Andovci, Doljni Senik, Gornji Senik, Sakalovci, Slovenska Ves, Števanovci, Otokovci, Verica in Ritkarovci. Manjštevino živijo Slovenci izven Porabja v Szombathelyu in v Budimpešti. Njihovo število je okrog pet tisoč.

Ali lahko rečemo, da se zavest o narodni pripadnosti krepi? Kaj naše ljudi med seboj povezuje in kaj te procese otežuje?

Za narodno zavest v Porabju o pripadnosti lahko res rečemo, da se krepi. K temu je v zadnjem času prispevalo več dejavnikov. Najprej demokratične spremembe na Madžarskem, ki so omogočile manjšinam lastno organiziranost (Zveza Slovencev na Madžarskem je bila ustanovljena 1991. leta) ter zastopstvo v lokalnih samoupravah (volitev lokalnih manjšinskih in državnih samouprav leta 1994). Prvo je omogočil zakon o društvih in združenjih iz leta 1990, drugo pa zakon o narodnih in etničnih manjšinah na Madžarskem 1993. leta.

Drugi proces, ki je pripomogel h krepitvi slovenske zavesti ljudi v Porabju, je bil proces osamosvojitve Slovenije. Samostojna Slovenija nam posveča več pozornosti kot jo je v okviru Jugoslavije. To velja tako politično kot tudi finančno. Razširile so se tudi možno-

sti povezave ljudi, ki živijo ob meji. Z odprtjem mejnega prehoda Gornji Senik–Martinje je Slovenija bliže Porabju tudi v fizičnem smislu. Prav zato si prizadevamo za odprtje še enega prehoda v južnem delu Porabja. Vse več je neposrednega sodelovanja med porabskimi kulturnimi, športnimi ter gasilskimi društvi v Prekmurju ali drugje v Sloveniji. Tudi nekoč zelo močne družinske in sorodstvene vezi so se ponovno vzpostavile med porabskimi vasicami in vasi na Goriškem. Ljudi v Porabju povezuje predvsem dve osrednji organizaciji: Zveza Slovencev in državna slovenska samouprava, ter sodelovanje v slovenskih kulturnih društvih.

Nenazadnje so veliko pripomogli h krepitvi zavesti tudi urejeni odnosi med državama ter dejstvo, da Slovenija velja na Madžarskem za dobro sosedo. Kako v tem procesu odigrava svojo vlogo matična Slovenija? Kaj bi še želeli od nje?

Slovenija podpira naša prizadevanja tako moralno kot tudi denarno. Iz vsote, ki je namenjena vsem zamejcem, dobiva Porabje okrog 4 odstotke. Iz tega se krije del delovanja naše Zveze in društev ter del pro-

Gospa Marjana Sukič je ob koncu razgovora še povabila zainteresirane skupine, katerim bo z veseljem predstavila slovensko Porabje, kar v svojem temperamentnem slogu nadvse zanimivo opravi.

Urednica 14-dnevnika »Porabje« Marjana Sukič

Foto: SV

računa našega časopisa, štirinajstdnevnika Porabje, ki izhaja od leta 1991.

Zadnje čase je tudi precej strokovne pomoči iz Slovenije, predvsem na šolskem in kulturnem področju: v Porabju dela stalna svetovalka za slovenski jezik, v naše vrtnice prihajajo občasno vzgojiteljice iz Murske Sobote, s pomočjo Zavoda za šolstvo se organizira več »jezikovnih kolonij« za malčke in šolarje iz Porabja, nekatera kulturna društva vodijo mentorji iz Slovenije.

Od Slovenije pričakujemo predvsem, da bo podpora stalna. Trenutno računamo na pomoč pri reševanju problema slovenskega bogoslužja v Porabju, dolgoročno pa pričakujemo tudi pomoč matične države pri odpravljanju gospodarske nerazvitosti našega območja.

Ali se povezujete s slovenskimi narodnimi skupnostmi v Avstriji in Italiji?

Imamo določene stike s slovenskimi organizacijami in ustanovami tako v Avstriji (tudi s Slovenci v radgonskem kotu),

kot v Italiji. Srečujemo se tudi na skupnih prireditvah, bodisi v Sloveniji kot kje v zamejstvu.

Kakšne posebnosti lahko izluščite iz primerjave stanja med vami in njimi?

Najprej bi omenila tisto, kar je v Porabju pozitivno v primerjavi s Slovenci na Koroškem ali v Italiji, in sicer, da smo v Porabju, kljub temu, da imamo dve organizaciji, enotni. V velikem zastanku pa smo v primerjavi z ostalima dvema skupnostima kar se tiče lastnih ustanov in šolskega sistema. V Porabju nimamo

in nikoli nismo imeli slovenskih osnovnih šol, le šole v katerih se slovenščina poučuje kot predmet. Tudi zaradi tega je jezikovno stanje precej zaskrbljujoče.

Trenutno se v Monoštru gradi Slovenski kulturni in informacijski center. V njegovem okviru bo deloval tudi slovenski radio. Mi šele sedaj ustvarjamo lastne ustanove, lastno infrastrukturo. Razlika je tudi v tem, da je naše območje (zaradi zgodovinskih razlogov: mejni pas, zaprtost) manj razvito območje, s pretežno kmečkim ali polkmečkim prebivalstvom, zato nimamo lastnih gospodarskih zmogljivosti.

Razlika je tudi v tem, da sta ostali skupnosti dobivali podporo iz Slovenije več kot petdeset let, mi pa jo prejemo okrog osem let. Da je temu tako, ni bila kriva Slovenija, temveč sistem v naši državi.

Kako je biti pripadnik narodne manjšine na Madžarskem?

Kjerkoli na svetu predstavlja to dejstvo na eni strani bogastvo, saj si »lastnik« dveh jezikov, dveh kultur, na eni strani meje imaš domovino, doma si pa tudi na drugi strani meje. Pomeni pa tudi razdvojenost in stalno notranjo potrebo po tem, da dokazuješ, da tvoja drugačnost ne pomeni manjvrednosti, prej obratno.

Kaj si vaša narodna skupnost obeta v prihodnosti?

Vsekakor si želimo, da bi se narodna skupnost ohranila, po možnosti okrepila. To pa bo mogoče le v primeru, če bomo imeli določeno gospodarsko moč, na podlagi katere bo postalo učenje materinščine tudi gospodarski interes naših ljudi. V »malem« bomo lahko to poskusili tudi v Slovenskem kulturnem in informacijskem centru, v katerem bodo tudi gospodarske dejavnosti: turistična agencija, slovenska restavracija, nočitvene zmogljivosti. Nikakor pa si ne želimo, da bi ostali na nivoju manjšine »ohranjevalne folklorea«.

Hvala za pogovor!

UKVE V KANALSKI DOLINI

Končan mladinski raziskovalni tabor

V Ukvah v Kanalski dolini se je pretekli petek končal mladinski raziskovalni tabor, ki ga je pod pokroviteljstvom Zveze organizacij za tehnično kulturo Slovenije pripravilo in izvedlo Slovensko kulturno središče Planika. V taboru je sodelovalo skupaj 18 udeležencev, ki so hkrati tečajniki za slovenski jezik in učenci glasbenega pouka v tem središču. Pod vodstvom mentorjev so en teden raziskovali in beležili domača hišna imena v Ukvah in tudi v okolici. Pripravili so detaljne popisnice vseh starih hiš, izvirnih ukljanskih posestev in jih opremili s fotografijami. Izgovor in zapis hišnih imen so primerjali s starimi, predvsem nemškimi arhivskimi gradivi ter jih preverjali z

izbranimi informatorji, s katerimi so opravili tudi intervjuje, ki so jih posneli na video-film. Pridobili so si precej zvočne dokumentacije. Vse gradivo bodo računalniško obdelali in čez zimo sami pripravili zgoščenko.

Prihodnje leto bodo raziskavo ponovili v vasi Žabnice, nato pa še v Ovčji vasi in Lipalji vasi.

Pretekli petek popoldne so se mladi raziskovalci in mentorji zbrali na zaključni seji, na kateri so pregledali zbrano gradivo in se zmenili za postopek obdelave. Popoldne pa so v središču Planika gostili svoje starše, katerim so razkazali in pojasnili pridobljeni material in svoje načrte v zvezi z njim.

18. SVEŠKI SLIKARSKI TEDEN

»Lepo je, da so slikarji spet med nami«

V nedeljo, 29. avgusta, zvečer se je pričel letošnji, sicer že 18. sveški slikarski teden. Gorsetova galerija s svojim neponovljivim ambientom je bila pravi kraj spoznavanja in medsebojnega odkrivanja. Sicer pa je bil njen pokojni lastnik France Gorše najtesneje povezan s tem tednom in je društvu »Kočni«, ki je organizator tega mednarodnega slikarskega srečanja, z nasveti vselej stal ob strani.

Ansambel Mentis v svojem elementu.

Z besedami »Lepo je, da so slikarji spet med nami«, in primerno slikarskemu tednu je predsednica SPD »Kočna« Taja Feinig sodelujoče umetnike in navzoče občinstvo pozdravila večjezično, kajti slikarski teden je od svojih korenin in začetkov sem usmerjen v alpsko-jadranski prostor z vsemi duhovnimi, kulturnimi, mentalnimi in človeškimi posebnostmi in skupnostmi. In prav v loku tega soglasja in napetosti je teden našel svoje mesto in je tako vse do danes ohranil svojo čvrstost in izpovedno zanimivost, pri čemer je bila tudi komponenta skupnega slovenskega kulturnega prostora zelo pozitiven element za njegovo rast in uveljavitev. In

tudi obratno, kajti ta prostor je iz Sveč dobival nove impulze. Daleč naokoli ni umetniške iniciative, ki bi tako dolgo kljubovala zobu časa, spremembi trendov in dramatičnemu političnemu razvoju v tako ozkem prostoru. Sveški slikarski teden je to erozijo prestopal in se z novimi močmi bližal svoji dvajsetletnici, ki soupada z veliko časovno prelomnico, s koncem tega tisočletja in z začetkom no-

vojster Rudi Benetik, Franko Žerjal iz Trsta in Julian Taupe iz Celovca. Julij Iskra iz Čahorč pa bo predstavil svojo novo tehniko – suho prašenje objektov z različnimi barvami.

Preden so se udeleženci slikarskega tedna in občinstvo podali v toplo domačnost Adamove gostilne, glavne borze in kraja srečanja tega tedna, in ga je župan Gradnegg odprl, je klasični ansambel Mentis, ki ga sestavljajo Martin Dorfler (violončelo), in brata Roland ter Harald Winkler (violoni) s skladbami Schuberta, Beethovna in Kleina zvočno napolnil ozračje in tako tednu dal svoj glasbeni pečat. Med gosti otvoritvene slovesnosti je bil tudi rektor celovške univerze prof. Dörfler.

Vzporedno z umetniško platjo je »Kočna« pripravila obširen spored. V ponedeljek zvečer, 31. 8., sta inž. Ernst Roth in Reinhold Wetschko govorila o konceptih v arhitekturi, v torek 1. 9., je v sklopu poletnega branja založbe Wieser referiral univ. prof. Günter Hödl o srednji Evropi pred 1000 leti, v sredo, 2. 9., se je najprej zgodil umetniški dogodek »Barva v travi«, nato pa je Tonč Feinig Jaztett igral na struni mednarodnega jazza.

f. k. w.

ŠMIHEL – GALERIJA ANIN Človek in kozmos

Umetnik Markus Schiller z Nikom Vautijem (z leve)

Foto: SV

S pestro razstavo Markusa Schillerja se ob koncu vročega poletja za eno leto poslavljaja galerija Anin. Markus Schiller iz Gradesa na zgornjem Koroškem tokrat razstavlja 17 umetniških del, ki jih je ustvaril od leta 1981 dalje. V središču njegovega slikarskega ustvarjanja je človek in njegov odnos do narave, katera sta sestavni del njegove biti. Človek za svoj razvoj in življenje potrebuje prostor, da lahko najde pravo mero do narave in obdajajočega kozmosa, kar pa se velikokrat poudarja kot preveč pomembno, kajti ta ni nič bolj pomemben kot rastline ali živali, ki so prav tako del naše narave. Vsaka slika predstavlja svet

zase, vendar so si tematsko in slogovno zelo podobne. Umetnik se izogiba kričečih barv, najljubše so mu močne in pastelne barve, ki izražajo navidezno njegovo čustveno in miselno harmonijo med človekom in naravo. Umetnik slika z oljno tehniko, za ozadje pa pretežno uporablja gladke lesne plošče (Faserplatte). Otvoritve se je udeležil tudi namestnik župana in kulturni referent bistriške občine Andrej Wakounig. Domača jazz skupina »Mih group« pa je popestrila zaključno razstavo v tem letu.

Razstava je na ogled do 20. septembra, dnevno od 16. do 19. ure. Vabljeni!

M. Š.

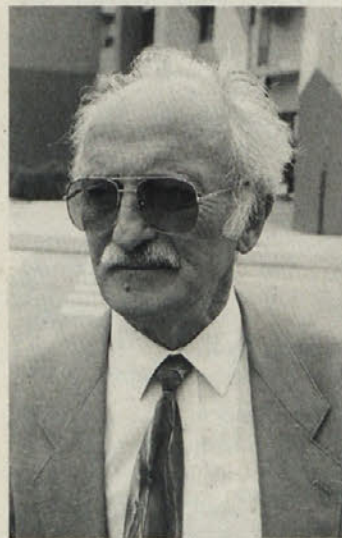
28. MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA MLADIH

Prihodnje leto bo potekala na Koroškem

V dveh letih, leta 2000 torej, bo štela 30 let. Polna življenja in zagona, polna idej in vsa sočna bo dočakala ta časovni mejnik. To je Likovna kolonija mladih, ki je letos spet potekala v Vuzenici ob Dravi v Sloveniji. Prav tu so njeni začetki, od tu se je začela spletati njena povezovalna mreža, ki danes zaobjema štiri države, Slovenijo, Madžarsko, Avstrijo in Italijo, in združuje slovensko mladino iz matice ter zamejstva, ter ji odpira čar likovne umetnosti in jo zanjo navdušuje. Kolonija tako plemenito udejanja zamisel skupnega slovenskega kulturnega prostora pod vidikom združene Evrope.

Nad trideset mladink in mladincev iz Vuzenice, Koroške, Porabja in Tržaškega je pretekli teden, med 23. in 29. avgustom 1998, sodelovalo na koloniji. V soboto, 29. avgusta, je v vuzeniškem gasilskem domu bila zaključna matineja, ki so se je udeležili starši in prijatelji sodelujočih. Ti so seveda z zanosom razstavili svoja dela. Od portreta in akvarela do skulptur, od kaligrafije in barvnega lesoreza do montažne plastike in batika je segal lok primerkov, ki so potrjevali, da so si udeleženci kolonije ob strokovnem spremstvu mentorjev osvojili najrazličnejše tehnike likovnega izražanja.

Župan občine Vuzenica in ravnatelj osnovne šole Miran Kus je kolonijo označil kot čudovit in delaven teden, ki je povezal mladino in ki bo prav zagradel življenjske napreje. Glasbeni okvir za zaključno prireditev je prispevala jazz-skupina »Mih Group«, ki jo sestavljajo Hani-novi bratje iz Šmihela in prijatelji iz Celja ter Radelj ob Dravi.

Pobudnik kolonije mladih
Lojze Gobec

Kolonija že nekaj let izmenično gostuje v omenjenih pokrajinah. Dvakrat je že bila na Koroškem, in sicer na Radišah in v Šentjakobu. Obakrat je bila gostitelj Slovenska prosvetna

zveza skupaj s krajevnima društvoma »Radiše« in »Rož«. SPZ je sploh eden od sonositeljev kolonije. Naslednje leto bo kolonija spet na Koroškem. Tjani SPZ Janko Malle upa, da bo pri nas prav tako uspela kot je letos v Vuzenici. Kot gostitelj bo SPZ lahko pripeljala več koroških otrok. Mentorji, starši-gostitelji in predvsem otroci si soglasno potrdili, da je bilo vzdušje na letošnji koloniji zelo dobro. Pomembno je, tako Malle, da se otroci družijo, važen je socializacijski učinek otrok z vseh koncev slovenskega kulturnega prostora, drugi učinek je likovno-pedagoški, tretji pa je spoznavanje kulturnih in naravnih znamenitosti krajev, v katerem se nahajajo.

Pobudnik Mladinske likovne kolonije je Lojze Gobec, svojčasni ravnatelj vuzeniške ljudske šole. Skupaj s takratnim predsednikom SPZ in kočanskim ravnateljem Hermanom Velikom je položil temelje, na katerih danes kolonija tako trdno stoji. To sta prijateljstvo in povezovanje mladih. V pogovoru za Slovenski vestnik je Gobec predvsem naglasil njeno trdoživost in dolgotrajnost. Prav ponosen je na to, da so kar nekateri udeleženci kolonije uspeli kot likovni umetniki, med njimi na primer Karel Vouk iz Rinkol.

f. k. w.

KULTURA NA VASI V Medgorjah pogovori o umetnosti

Na »biografske momente« so bili naravnani letošnji medgorjanski pogovori o umetnosti. Odvijali so se konec minulega tedna, od 27. do 30. avgusta 1998 v vaškem farovžu, soorganizirali pa sta jih Baerbel Zechner in Zorka Loiskandl-Weiss. O temi so »intenzivno«, tako ocena enega od udeležencev, razpravljali Dagmar Bever, Maria Fehrer-Waterhouse, Edith Futscher, Zdravko Haderlap, Benno Pichler, Simon Wachsmuth, Peter Waterhouse, Zorka L. Weiss in Johannes Zechner. V nedeljo popoldne so skušali v družbi go-

Baerbel Zechner in Zorka L. Weiss pred zaključno razpravo

Foto: SV

stov ujeti srž razprave, dvojezični potek popoldanske seje je vnesel dodaten občutek svežine in krativne napetosti, saj je na sporedu bilo branje iz Lipuševga »Dijaka Tjaža«. f. k. w.

PRIREDITVE

ČETRTEK, 3. 9.

CELOVEC, CD-Cafe Pankratz
20.30 Mih group in koncert – jazz – funk – soul

PETEK, 4. 9.

BOROVLE, na glavnem trgu – občina Borovlje
14.00 Kmečki trg

NEDELJA, 6. 9.

ŠMIKLAVŽ PRI HODIŠAH
09.00 Šmiklavško žegnanje

PONEDELJEK, 7. 9.

TINJE, v domu – Katoliški dom Sodalitas
17.30 Jezikovni tečaj iz francoščine za napredujoče

PETEK, 11. 9.

POTRNA/LAAFELD 30, Pavlova hiša –
Kulturno društvo člen 7 za avstrijsko Štajersko
20.00 Odrptje razstave Georga Vinokica in Michaela Geyerja.
Razstava je odprta do 25. septembra

SVEČE, pri Adamu – SPD Končna
20.00 Poletno branje z založbo Wieser. Založnik Lojze Wieser bere iz niza prireditve »Evropa brati«

SOBOTA, 12. 9.

ŽELEZNA KAPLA, pri občinskem uradu –
Društvo gorskih kmetov doline Bele
09.00 COPPLA KAŠA – praznik. Igra: trio Pegrin

BOŽJI GROB, v romarski cerkvi – KKZ, MPZ Podjuna,
Farna skupnost Pliberk
20.00 Koncert duhovnih pesmi APZ Tone Tomšič iz Ljubljane.
Dirigent: Stojan Kuret

PONEDELJEK, 14. 9.

TINJE, v domu – Katoliški dom Sodalitas
18.00 Jezikovni tečaj iz slovenščine I, II, III

SOBOTA, 19. 9.

TINJE – Katoliški dom Sodalitas
Potovanje po Sloveniji. Voditelj: prof. p. Andrej Kropelj;
traja do 20. 09. 1998

PONEDELJEK, 21. 9.

TINJE, v domu – Katoliški dom Sodalitas
17.30 Jezikovni tečaj iz italijanščine za začetnike

TINJE, v domu – Katoliški dom Sodalitas
19.15 Jezikovni tečaj iz italijanščine II. del

TOREK, 22. 9.

TINJE, v domu – Katoliški dom Sodalitas
09.00 Jezikovni tečaj iz angleščine za začetnike

TINJE, v domu – Katoliški dom Sodalitas
18.00 Jezikovni tečaj iz italijanščine II. del

Glasbeni in prireditveni spored v šotoru SPD »Edinost« v Pliberku

Sobota, 5. septembra 1998

10.00 6. mednarodno srečanje upokojencev: igra vokalno-instrumentalni duet »Evergreen«
Soprireditelj: Društvo upokojencev Pliberk
13.00 Koncert godbe na pihala iz Cerknice
16.00 Ples in prosta zabava ob glasbi ansambla »ROSA«
18.00 Slovenska oddaja v živo (Slovenski spored ORF) »Od pesmi do pesmi – od srca do srca«; moderacija Danica Uršič in Franci Sadošek (voščila lahko oddate do 17.30 v šotoru SPD Edinost)
19.00 ples in zabava z ansamblom »ROSA«

Nedelja, 6. septembra 1998

11.30 Koncert »Godbe na pihala Šmihel«
15.00 družabni popoldan z vižarji s Koroške. Naprošamo vse vižarje, da se v čim večjem številu udeležite popoldneva v šotoru SPD Edinost (ne pozabite vaših harmonik)
18.00 ples in zabava ob zvokih ansambla »Podjunki muzikantje«

Ponedeljek, 7. septembra 1998

12.00 Glasbeni popoldan z ansamblom »Evergreen«
17.00 Ples in zabava ob zvokih ansambla »Podjunki muzikantje«

Obiščite naš šotor, ne bo vam dolgčas. Tudi za dobro hrano in pijačo ob prijazni postrežbi bo poskrbljeno!

Vsi prisrčno vabljeni!
Odbor SPD Edinost
v Pliberku

GLASBENA ŠOLA NA KOROŠKEM

Mikschallee 4, 9020 Celovec, tel.: 0 46 3/35 9 85

Razpored za vpisovanje novih učencev

Glasbena šola na Koroškem bo vpisovala nove učence za pouk naslednjih instrumentov: klavir, orgle, pihala (kljunasta in prečna flavta, oboa, klarinet, saksofon), trobila (trobenta, rog, pozavna, bariton, tuba), kitara, violina, violončelo, klavirska in diatonična harmonika, citre, tolkala.
Solopetje: (avdicija sledi!)
Izobrazba glasu: (tudi za zborovske pevce!)
Zborovodska šola: vabljeni aktivni zborovski pevci z delnim znanjem klavirja!
Balet: sprejemamo otroke od 4.–10. leta (pouk v Bilčovsu)

PODJUNA:

Ponedeljek, 14. septembra '98

- Šmihel, farni dom, ob 14. uri
- Šentprimoz, kulturni dom, ob 15.30 uri

ROŽ:

Torek, 15. septembra 1998

- Šentjakob, društvena soba nad Posojilnico, ob 14. uri
- Borovlje, pri Bundru (Postgasse 4), ob 14. uri

CELOVEC:

Sreda, 16. septembra 1998

- Mladinski dom, klavirska soba (Mikschallee 4), ob 14. uri

OPOZORILO

V soboto, 5. septembra 1998, ob 18. uri, bo oddaja v živo iz šotoru SPD »Edinost« v Pliberku. Oddajo bodo med drugim oblikovali družina Blažej, vokalna skupina VOX, pevsko instrumentalna skupina KPD Drava in Pepej Krop. Voščila lahko oddate med petnajsto in sedemnajsto uro pri vходу šotoru Edinost.

Galerija Šikoronja Rožek

Razstava Josefa Tichyja je zaradi velikega uspeha podaljšana do 26. septembra 1998. V galeriji so na ogled tudi dela Valentina Omana, Gustava Januša, Huga Wulza, Caroline, Giselberta Hokeja idr.
Obiski od srede do nedelje od 15.00 do 19.00 ure in po telefonskem dogovoru.

Višja šola za gospodarske poklice sporoča, da so možne prijave za **Gospodinjstvo šolo** in za **1. letnik Višje šole za gospodarske poklice**.

NASLOV:

Višja šola za gospodarske poklice, Šentpeter 25
A-9184 Šentjakob v Rožu
Tel.: 0 42 53/27 50
Faks: 0 42 53/27 50-15

Zveza slovenskih žena vabi na 4-dnevno potovanje v Nizzo–Monaco–San Remo od 22. 9. do 25. 9. 1998

Cena potovanja: 2.950,–

Prijave sprejema:
ZSZ 0 46 3/51 43 00-40
(Milka Kokot)

PRAZNUJEJO

nice – 30. rojstni dan; Franc Wutti Mira Zorec z Dul pri Šmohorju – 70. rojstni dan; Tomi Wasner s Sel – 50. rojstni dan; Marija Rutar iz Žitare vasi – rojstni dan; Janez Kuchling iz Štriholč – rojstni dan; Zofina

13. VESTNIKOV IZLET

Od 9. do 11. oktobra
Umag, hotel Korajl

Letošnji 13. Vestnikov izlet bomo ponovili v Umag, kjer nas bo v naselju Katoro gostil hotel Korajl. Z njim smo imeli na 11. izletu zelo dobre izkušnje. Program bivanja bo sicer nekoliko drugačen, vsekakor pa zelo zanimiv.

Petek, 9. oktober

- Potovanje do Umaga – vmes kosilo na slovenski strani
- Prihod v hotel, dobrodošlica in razdelitev sob
- Večerja v hotelu, prosta zabava s plesom (Trio Pavlič z Obirskega)

Sobota, 10. oktober

- Po zajtrku izlet z ladjo »Nirvana« – kosilo na ladji
- Večerja in zabava s plesom

Nedelja, 11. oktober

- Zajtrk
- Ob 11. uri odhod v Dragonjo – kosilo in pokušnja vina
- Potovanje proti domu s postankom za večerjo

Cena izleta – 1.600 šilinkov, doplačilo za enoposteljno sobo – 300 šil.

Prijavite se čimprej na upravo Slovenskega vestnika, Tarviser Straže 16, Celovec – Milka Kokot, telefon 0 46 3/51 43 00-40 ali Urška Brumnik, 0 46 3/51 43 00-14.

Pojdite z nami,
spet nam bo lepo!

Kandur iz Lovank – rojstni dan; Marija Pratkanar z Metlove – 89. rojstni dan; Gusti Lesjak z Brega pri Rožku – 70. rojstni dan; Ana Woschitz s Spodnjih Rut – 87. rojstni dan; Marija Jančko z Obirskega – 90. rojstni dan; Marina Kuchar iz Železne Kaple – rojstni dan; Roswita Kuchar z Bele – rojstni dan.

SLOVENSKI VESTNIK

Usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

DEŽURNI TE ŠTEVILKE Jože Rovšek
ODGOVORNI UREDNIKI
Jože Rovšek (-30) ... kultura, slovensko zamejstvo
Sonja Wakounig (-34) ... politika, manjšinska družba
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATEL IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566
VSI
Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA SLOVENSKE ODDAJE

ČETRTEK, 3. 9.
18.10 Rož – Podjuna – Zilja
PETEK, 4. 9.
18.10 »Romantika v glasbi« – 2. (R. Klopčič)
SOBOTA, 5. 9.
6.08 Od pesmi do pesmi – od srca do srca
NEDELJA, 6. 9.
6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! (G. Amruš)
18.00 Za vesel konec tedna
PONEDELJEK, 7. 9.
18.10 Kratek stik
TOREK, 8. 9.
18.10 Otroška oddaja
SREDA, 9. 9.
18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerna

DOBER DAN, KOROŠKA

NEDELJA, 6. 9.
13.30 ORF 2
PONEDELJEK, 7. 9.
3.40 ORF 2 (Ponovitev)
16.20 TV SLO1 (Ponovitev)
I Čez teden dni se bodo spet odprla vrata šol
I »Barva v travi« na 18. slikarskem tednu v Svečah
I Gledališče oblikuje otrokovo samozavest – po gledališki delavnici v Fiesi.
I »Zlata kapljica«, v Dulah; za »kranc« so stehvali starejši Gred'nčani
I Votovnica: skriti naravni biser Pece
I Nogomet: SAK gosti vodečega v regionalni ligi WAC iz Wolfsberga
Vse slovenske oddaje na teletekstu ORF, stran 299

V Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani je od sredine julija do sredine oktobra na ogled že druga razstava izvenevropske kulture avtorice mag. Marije-Mojce Terčelj, in sicer si poleg Baragove zbirke, o kateri sem že pisala, sedaj lahko ogledamo še Beblerjevo indonezijsko zbirko. Dr. Aleš in Vera Bebler sta bila v začetku 60-ih let najvišja državna predstavnik v Indoneziji in sta na temelju dobrega poznavanja indonezijske zgodovine, umetnosti in etnologije z načrtnim terenskim zbiranjem oblikovala zbirko 249-ih predmetov indonezijske ljudske umetnosti.

Preden si »preberemo razstavno zgodbo«, se na kratko seznanimo z deželo, iz katere prihaja. V ekvatorialni, vroči in največji otoški državi na svetu, Indoneziji, danes živi več kot dvesto milijonov ljudi. Od šestnajst tisoč otokov je tri tisoč naseljenih. Vsi poznamo Sumatro, Javo z glavnim mestom Jakarto, Timor, Bali, Kalimantan ... Etnično, kulturno, versko in jezikovno je med raznolikimi državami na svetu. Skoraj devetdeset odstotkov prebivalcev je muslimanov, manj kot deset odstotkov kristjanov ter nekaj hinduistov in budistov. Preživljajo se v glavnem s kmetijstvom. Indonezija je bila tristo petdeset let, vse do leta 1950, holandska kolonija. Šele leta 1968 se je s prihodom Suharta na oblast dežela odprla tujemu kapitalu. Pomorstvo in trgovina sta sicer omogočala močno prelivanje kulturnih prvin, ohranjanje tradicionalnega izročila pa je povzročala predvsem zaprtost v ozek kopenski prostor.

Predmeti so bili zbrani še preden so domačini pričeli izdelovati nekatere predmete njihove tradicionalne kulture za potrebe turizma. Poleg orožja in izdelkov iz kovanega srebra, bronastih, lesenih in

kamnitih plastik ter rezbarij, mask in različnih drobnih predmetov sta na razstavi posebej predstavljeni bogata zbirka tkanin in batika ter senčnih lutk.

Zbirka tkanin je zanimiva

tako jo poklonijo ženski tik pred porodom in s tem simbolnim dejanjem odprejo vrata novi generaciji.

Za otok Javo je značilna tehnika batik – nanašanje motivov na ročno tkane tkanine s pomočjo voska. Vosek na tkanino nanašajo s kovinsko posodo z bambusovim ročajem ali pa s pomočjo bakrenih žigov. Tradicionalno jih je kot svečana oblačila uporabljala le aristokracija. V 18. stoletju so bili z ukazom nekateri vzorci batika rezervirani le za sultana, njegovo družino in visoke dvorne uradnike. Danes je razširjenost batika tolikšna, da je postal simbol za umetniško ustvarjanje celotnega otočja.

Del razstave je namenjen lutkovnemu gledališču »wayang«, ki ga na Javi in Baliju poznajo že več kot tisoč let in so ga v Indonezijo najverjetneje prinesli iz Indije hkrati s hinduizmom. Močan vzpon islama po 15. stoletju te hindujske kulturne zvrsti ni zatrl. Sprva je bila vsebina predstav vezana na indijsko kulturo

no izročilo, predvsem na indijska epa Mahabharata in Ramajana, po uvedbi islama pa so indijske osebe zamenjale muslimanske.

Izraz »wayang« naj bi pomenil ploske, od 30 do 50 cm visoke stilizirane figurice, izdelane iz usnja ali lesa. Lutke predstavljajo ljudi iz vrst bogov, aristokracije, svečnikov in navadnih ljudi, gledalec pa naj bi iz nešteto izredno natančno kodiranih drobnih razlik njihove zunanje podobe sklepal na njihovo socialno pripadnost in osebnostne lastnosti.

Razstavo je oblikoval Jurij Valentin Kocbek, ampak jaz bi na tem mestu izpostavila predvsem vse tiste, ki zahtevajo, da morajo biti njihove razstave tudi lepe.

Irena Destovnik

Iz dežele sončnega sijaja in mesečevih senc

Durjudana, wayang kulit

za ogled že sama po sebi, vendar pa sta zakonca Bebler s tehnikami tkanja in dekorativnimi elementi na njih želela predstaviti predvsem simbolno ozadje indonezijske kulture. Tkanine so namreč že od nekdaj igrale pomembno vlogo v družabnem in verskem življenju. Pred vdorom industrijsko izdelanega blaga so bile etnične skupine prepoznavne po nošah, nekateri vzorci na tkaninah pa so bili namenjeni zgolj elitam. Prav tako so nekatere tkanine postale verski obredni predmet. S Sumatre na primer prihaja tkanina »ragidup«, ki je najpomembnejša tkanina pri poročnem obredu. Ženinov oče je z njo ogrnil nevestino mater v znak priznanja višjega statusa nevestine družine in svoje vloge zaščitnika in prinašalca plodnosti. Prav

ANSAMBEL
MOJ DOM

Drugačen zvok skupine iz Velenja

Kakor poroča naš dopisnik Alojzij Ojsteršek, je Velenje dobilo novo glasbeno-vokalno skupino, ki si je nadela ime Moj dom.

Skupina ni klasična v narodnozabavnem smislu, saj je njen sestav precej drugačen. V njem sopranistka Maja Lesjak igra kitaro, altistka Tanja Meža orgle, ustanovitelj Marjan Marinšek pa citre.

Skupina ima za seboj že kar nekaj nastopov doma, nedavno tega pa se je vrnila z zelo uspešne turneje po Avstraliji.

Program ima tako prilagojen, da lahko nastopa tako na posvetnih odrih kot tudi v cerk-

Glasbeno-vokalna skupina »Moj dom« iz Velenja

vah, kje Tanja Meža igra na cerkvenih orglah.

Repertoar skupine je tudi jezikovno internacionalen.

Skupina se priporoča tudi za gostovanje na Koroškem.

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA

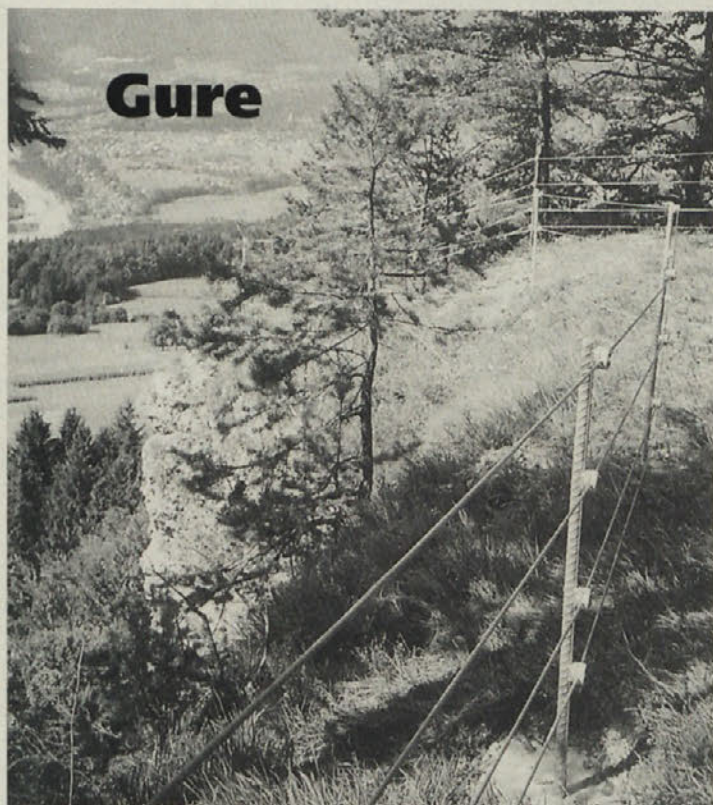
Poti razvoja Kranjske Gore

Ob občinskem prazniku Zgornjesavske doline so v avli občine Kranjska Gora odprli fotografsko razstavo domačina Vida Černeta »Prehojene poti razvoja Kranjske Gore«.

Avtor razstave in fotoamater Vid Černe (na sliki) se na 190 fotografijah spominja dogodkov in samega razvoja Kranjske Gore v preteklih letih. Fotografski aparat ga je spremljal na vseh teh prehojenih poteh, vanj pa je ujel preobrazbo miselnosti in dejavnosti kraja in vaščanov, dosežene uspehe in naglo rast družbenega dohodka, vsaj zadnjega pol stoletja. Pred in še po drugi svetovni vojni v

Kranjski Gori skoraj ni bilo hiše ali kajže, ki bi za lažje preživetje številne družine v hlevih, stajah ali utah ne redila vsaj kravo ali dve ali manjši trop ovac ali nekaj koz. Mineva šestdeset let, ko je bilo posekano prvo drevo za smučišče na Preseki, skoraj petdeset let, kar je na tem terenu stekla vlečnica. Štirideset let mineva, kar je pričela obratovati sedežnica na Vitranc. Kranjska Gora je bila najbolj obiskan smučarski center v bivši Jugoslaviji, po številu nočitev pa na tretjem mestu v Sloveniji. To je le nekaj primerjav, ki so predočene na tej mali razstavi.

L. Kerštan

Oba razgledna skalna robova (balkona) na planoti Turje, Racava/Razawa in Sedlaži/Saligensitze nad vasjo Na Gori so pred nedavnim opremlili z varnostno ograjo. Pobudnikom te hvalevredne turistično privlačne varnostne akcije čestitamo.

Prijatelji Gur

Pismo bralcev

Je slovenščina v naši zadrugi trgovini ADEG v Šentjakobu še zaželen?

Zgodilo se je 20. avgusta 1998 v prostorih trgovine. Nameščenska ni pozdravila. Ko sem jo na to opozorila, da naj pozdravi, me je pozdravila le nemško. Na moje vprašanje, če ne zna pozdraviti z »Dober dan«, mi je odgovorila: »In St. Jakob grüßt man mit Grüß Gott!« Zavrtelo se mi je v glavi in znašla sem se v letu 1938 in ne v letu 1998, ko so nam tudi predpisovali kako moramo govoriti in pozdravljati. Hotela sem se na licu mesta zoper takšen način

pritožiti, vendar mi nobeden od uslužbencev ni mogel povedati kdo je za pritožbe in poslovodstvo pristojen.

Drugi slučaj: Nagovorim eno nameščenko v slovenščini, nakar mi le ta pove, da ni večja slovenščine, zna pa govoriti angleško in holandsko in seveda tudi nemško in še dostavi: »Schließlich leben wir in Österreich!« Opozorila sem jo, da mora znati v tej trgovini tudi slovensko. Kar sem pozneje zvedela, je dotična oseba šele kratko časa v Šentjakobu, kamor se je od nekod preselila, in že je dobila službeno mesto brez znanja slovenščine v naši trgovini. Mnenja sem, da bi moralo za poslovodstvo biti glavna naloga, da namešča ljudi z znanjem obeh

deželnih jezikov. Kot član te zadruge sem v skrbeh, da bo prišel čas, ko za ljudi, ki govorijo slovensko v naši zadrugi ne bo več prostora.

Hotela bi še posebej omeniti, da so v tej naši trgovini tudi naši ljudje, ki imajo kvalifikacijo za vodenje trgovine – morajo pa opravljati dela, kot nadoknadenje robe v predale? Torej so Slovenci tudi tukaj spet manj vredni?

V občini se borimo za slovenščino in v naši zadrugi se s slovenščino dela po mačehovski! Lahko tudi zagotovim, da nisem edina, ki kritizira tak način poslovanja!

Micka Miškulnik

Nova klubska hiša v Šmihelu

V Šmihelu so v nedeljo odprli novo klubska hišo športnega društva. Celoten projekt je stal 2,9 mil. šilingov – od tega sta dežela in občina prispevali po pol milijona, 150.000 šilingov je financiralo društvo ASKŠ Šmihel in ostalo je bilo delo

članov društva (predvsem družine Britzmann in Georga Burkhardta). Pri otvoritvi so bili poleg župana Janka Pajanka navzoči številni politiki in funkcionarji raznih športnih zvez kakor npr. predsednik koroške teniške zveze dr. Herbst.

Teniško društvo Šmihel je znano po svojem delu z mladino, tako sta med drugimi uspešni predvsem sestri Beate (med prvimi 70 v ÖTV-lestvici) in Sabrina Britzmann (med prvimi desetimi v ÖTV-pod 12-lestvici).

PODLIGA-VZHOD

Globasnica prepričljivo vodi v podligi!

V nedeljo se je na Ponikvi zbralo mnogo navijačev Globasnice, saj bi zmaga proti »sosedu« na lestvici – Žrelec – pomenila vodstvo na tabeli, ker sta Brückl in Velikovec v soboto v svojih tekmah le remizirala. In nobenemu (izmed globaških navijačev) ni bilo žal, da si je prišel ogledat tekmo. Globašani niso, kakor po navadi, »prespali« začetka tekme, temveč so z izrednimi akcijami presenetili nasprotnika. Tako ni trajalo dolgo, da je bilo že 2 : 1 za Globasnico.

Tekma je potekala na visokem nivoju in Žrelec ni bil sposoben kaj napraviti proti dobremu raz-

položenju igralcev iz Globasnice, ki so gledalcem pokazali številne tehnične vložke. Predvsem strelci golov Silan (15.), Szabo (25.), Marjan Sadjak (53.) in Buchwald (88.) so pokazali svoje kvalitete kot ofenzivni igralci. Tekma se je končala s 4 : 1.

Tako Globasnica zdaj nemara šteje tudi med favorite v podligi-vzhod, kar je zelo lep uspeh za moštvo, ki je pred dvema letoma še igralo v 2. razredu. Toda igralci se zdaj ne smejo odpočiti, temveč se morajo pripravljati na naslednjo veliko nalogo – Brückl. Tekma bo spet na domačem terenu.

Bilčovs je v tem krogu dosegel remi proti ASV, toda moštvo ob takim napredovanju grozi zadnje mesto na lestvici. V prihodnjem krogu gostuje v Bilčovsu moštvo iz Liebenfelsa.

T. G.

SENZA CONFINI 2006

Predaja olimpijskega dosjéja

V sredo, 26. avgusta, je mestni svetnik Dieter Jandl dr. Michaelu Ausserwinklerju in dr. Dietru Kaltu predal olimpijski dosjé, v katerem so vključene vse točke, ki jih predpisuje IOC. Razjasnjena so vprašanja finančnih garancij, varnostnotehničnega področja in prekomajne telekomunikacije. Razen tega so vanj vključeni kulturni in še mnogi drugi programi. Celotni dosjé obsega tri dele – doslej so tiskani v angleščini in francoščini, natisnili pa bodo tudi verziji v nemščini in slovenščini. Dosjé bo mogoče objaviti šele januarja, ko naj bi ga IOC odobril.

Dosjé je pripravljalo 150 ljudi skupno 105 dni, tako da ga je bilo mogoče dokončati do roka (1. september). Med sodelavci so bili tudi mednarodni eksperti. Zastopniki organizacijskega komiteja pa so zdaj že z 80 izvodov odpotovali v Lausanne, kjer so ga predali Mednarodnemu olimpijskemu komiteju.

Predsednik organizacijskega komiteja dr. Dieter Kalt je ponovno izrazil svoje zaupanje v pozitivno odločitev s strani IOC za koncept »Senza Confini 2006« in predvsem upa na glasove inovativnega dela komiteja IOC.

T. G.

1. RAZRED D

Žitara vas zmagovalec v derbiju

V derbiju med Žitaro vasjo in Rikarjo vasjo so bili domačini jasni favoriti in so to tudi dokazali. Žitrajčani so zmagali z 2 : 1 (za Žitaro vas dvakrat Kržan) in zdaj vodijo na lestvici kar s petimi točkami prednosti pred Metlovo, ki je premagala Grebinj z 2 : 0. Vprašanje je, ali bo moštvo iz Labota, ki na lestvici zaseda 9. mesto, v naslednjem krogu zmoglo ustaviti uspehe Žitare vasi.

Šmihel je v Železni Kapli tesno zmagal z 1 : 0 (Motschilnik) in si s tem malo opomogel. V tekmi med Šentlenartom in Klopincem je bilo kar 6 golov – po 3 na vsaki strani. V naslednjem krogu pa tekma med Rikarjo vasjo (3.) in Metlovo (2.) obeta najbolj ofenzivni nogomet, ker nobeno od teh dveh moštev ne bo želelo preveč zaostati za vodečo Žitaro vasjo.

Rezultati: Železna Kapla – Šmihel 0 : 1, Žitara vas – Rikarja vas 2 : 1, Šentlenart – Klopinc 3 : 3, Labot – Vovbre 2 : 1, Metlova – Grebinj 2 : 0, Maria Rojach – Šteben 3 : 3, Ruda – Eitweg 0 : 1.

6. krog (5./6. 9.): Rikarja vas – Metlova, Labot – Žitara vas, Klopinc – Železna Kapla, Vovbre – Šmihel

2. RAZRED C

SAK II se je z uspehom proti Krivi Vrbi uvrstil v sredini lestvice na 7. mesto (8 točk iz 5 tekem). Za zadetke pa sta poskrbela Nachbar (2) in Woschitz.

Sele bi si bile lahko z zmago v vrhunskem derbiju proti Šentjakobu (1. na lestvici) priborile 2. mesto, toda po remiju (0 : 0) so zdaj z dvema točkama zaostanka na le 3.

Rezultati: Kriva Vrba – SAK II 0 : 3, Šentjakob/R. – Sele 0 : 0, HSV – Škofiče 3 : 1, Rožek – Treffen 0 : 3, Poreče – Donau 2 : 3, Hodiše – Ledince 0 : 1, Dholca – Osoje 3 : 0.

6. krog (5./6. 9.): SAK II – Treffen, Sele – Dholca.

2. RAZRED E

Dobrla vas še naprej prese- neča v tem razredu in jasna zmaga proti Važenberku kar s 4 : 0 (Velik – 2, Arnič – 2) kaže, da uspehi ob začetku sezone niso bili naključni.

V tekmi med Tinjami in Žvabekom pa je bilo kar 9 golov – 6 od njih na strani Tinj.

Rezultati: Dobrla vas – Važenberk 4 : 0, Tinje – Žvabek 6 : 3, Pliberk II – Galicija 3 : 3, Reichenfels – Frantschach 1 : 0, Šentpeter – Mauterndorf 1 : 3, Šmarjeta/L. – Djekše 3 : 3, Sinča vas – Preitenegg 3 : 0.

6. krog (5./6. 9.): Frantschach – Žvabek, Preitenegg – Dobrla vas.

ŠAHISTI SŠZ/CARIMPEX 1

Jeseni v koroški podligi

Prva ekipa SŠZ/Carimpex je zaradi neugodnega razpleta v 2. državnih ligi – izpadla sta oba beljaška kluba, prvak Gamlitz pa ni uspel na kvalifikacijskem turnirju za vstop v 1. državno ligo – vendarle izpadla iz najvišje koroške lige in bo v prvenstveni sezoni 1998/99 morala igrati v vzhodni podligi! Nasprotniki slovenskih šahistov v jesenskem delu prvenstva bodo: Bekštanj 1, Gospa Sveta

2, ASK/KSV 2, Pošta Celovec 2 in Celovec-vzhod 1.

Druga ekipa SŠZ, katere sponzorja sta Posojilnici Borovlje in Bilčovs, pa bo igrala v 3. razredu C. Šahisti SŠK Obir iz Železne Kaple pa se bodo tudi letos udeležili prvenstva z dvema ekipama: prva bo kot doslej tekmovala v 1. razredu vzhod, druga pa v 4. razredu C.

Prvenstvo se prične v drugi polovici septembra. I. L.

REGIONALNA LIGA

Šentvid – SAK le 0 : 0

V koroškem derbiju v soboto med Šentvidom in SAK noben od nasprotnikov ni mogel zmagati in logični rezultat je bil remi.

Čeprav je bilo moštvo SAK proti moštvu bivšega trenerja Telliana, ki je klub ob koncu prejšnje sezone pustil na cedilu, posebno motivirano, je le ob začetku kazalo ofenzivne poteze. Tekma je bila brez posebnih viškov in Šentvid je bil v rahli terenski premoči. Pred golom SAK pa šentvidski napadalci niso bili kaj prida nevarni in tako je bila najnevarnejša akcija strel z glavo Palisce malo pred koncem prvega polčasa. Tudi po premoru se je gledalcem kazala ista slika. Pri SAK pa je treba omeniti izredno dobro razpoložena Dinka Vrabca, ki je suvereno vodil obrambo moštva.

Tako SAK ni uspela zmaga proti moštvu Reinharda Telliana in bivšim igralcem SAK

Kuttnigu, Koreimannu in Kircherju. Na lestvici zaseda 7. mesto s 5 točkami. V naslednjem krogu pa je na sporedu že spet koroški derbi v Trnji vasi – tokrat proti vodečemu na tabeli WAC. Pričakovati je izredno težko tekmo, saj je WAC v treh tekmah zbral kar 9 točk in njegovo razmerje v golih je 9 : 1. Z boljšo igro kakor proti Šentvidu pa ima SAK seveda vse možnosti.

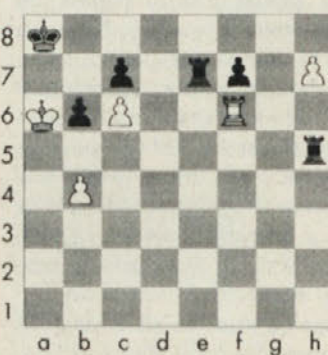
Pliberk je v soboto igral na tujem proti Leibnitzu in napoveduje se najhujša kriza v moštvo – v dosedanjih treh tekmah mu je uspel le en remi (proti SAK). Naslednja tekma pa ne bo nič lažja od dosedanjih, ker bo v Pliberku gostoval drugi na lestvici Wels (9 točk). Pliberčani so zdaj že pod pritiskom – če se učinkovitost v tekmah ne bo kmalu izboljšala, mu grozi izpad iz regionalne lige. T. G.

ŠAHOVSKI OREH ŠTEV. 30

Silvo Kovač

Marschall – Macklucke/New York 1923

Ko se šahist znajde v težkem, že izgubljenem položaju na šahovnici, še vedno išče rešilno bilko. Tako je tudi v poziciji na diagramu. Ameriški vele- mojster Marschall se je proti manj znanemu nasprotniku kot beli znašel v kritični poziciji.

Rešitev št. 29

Na izziv črne dame beli odgovarja odločno in igra 1.Dd2! Bela dama brani prvo vrsto, obenem pa omogoča trdnjavi udor na osmo vrsto; 1...Da8 / na 1...Df8 3.De3 s pretnjo 3.Te8; na 1...Db8 2. Dd6 z grožnjo 3.Dc7; ali 3.Tc5. Tako na 2...h6 3.Tc5: Tc8 4.Tc8+; na potezo 2...Tc8 3.Lc8: / V partiji je še sledilo: 2.Da5 Db8 3.Dc7: in črni se je vdal!